

Taksni zakon, ki tako globoko sega v življenje državljanov, mora biti jasen, točen, sistematično sestavljen, pregleden in pravičen.

Sedanji taksni zakon je vsled svoje nejasnosti, netočnosti in nepreglednosti nevzdržljiv, obsega določbe, ki osobito hudo zadevajo Slovenijo ter ograža vsled nekaterih določb ves javni promet in kredit in nalaga dotičnikom velika bremena. Hibe sedanjega taksnega zakona pa se ne dajo odstraniti z dodatkom, temveč se mora izdelati popolnoma nov zakon, ki bo ustrezal na eni strani finančnim potrebam države, na drugi strani pa upošteval tudi faktične in gospodarske razmere dotičnikov, ki plačujejo takse.

V to svrho naj se takoj omilijo oziroma ukinejo nekatere posebno kričeče določbe taksnega zakona, tako glede izročilnih pogodb in izbrisov, v drugo pa naj se takoj skliče anketa, sestojeca iz preizkušenih uradnikov bivšega urada za odmero pristojbin in zastopnikov sodniškega, odvetniškega ter notarskega stanu, ki poznajo naše materijalno pravo, stari pristojbinski zakon in naše potrebe in razmere, da sestavijo nov pristojbinski zakon. Brez teh faktorjev ni mogoče ustvariti pristojbinskega zakona, ki bi se na eni strani oziral na finančne interese države, na drugi strani pa na potrebe in gospodarske razmere Slovenije.

Ker gre tu za dobrobit našega gospodarstva, pozivljamo vse naše poslance brez razlike strank, da se takoj in brez zamude zavzamejo za izpremembo sedanjega taksnega zakona.

Prijatelju Franu Presečniku!

Dr. Ivan Grašič.

Dne 16. februarja letos je umrl Franc Presečnik, notar na Vranskem. Bolehal je že dolgo na bolezni, ki ji prej ali slej podleže vsak. Dasi je tudi sam večkrat trdil, da ne bo več dolgo, vendar je vest o njegovi smrti presenetila vse njegove številne znance in prijatelje.

Pokojni je bil rojen 27. oktobra 1879 v Gornjem gradu. Gimnazijo je študiral v skromnih razmerah v Ljubljani, po

maturi pa se je vpisal na juridično fakulteto v Gradcu. Ker ni hotel v semenišče, mu je bila odvzeta od doma vsaka podpora. Preživljal se je za silo kot stenograf po različnih pisarnah, zraven pridno študiral in trpel pomanjkanje. Bojeval je hud boj za obstanek. Z železno voljo ga je dobojeval, pa kakor skoro nobenemu, ki je študiral in stradal, tudi njemu ni prizanesla usoda. Komaj si je ustvaril lastno ognjišče, tri tedne po poroki, je prvikrat nevarno zbolel. In ta bolezen je bila njegova zvesta in kruta spremljevalka do konca življenja.

Od leta 1908 do 1912 je bil Franc Presečnik kandidat pri notarju Avgustu Drukarju v Gornjem gradu, od leta 1912 do 1919 pa pri notarju dr. Schmidingerju v Ljubljani. Leta 1919 je dobil substitucijo v Konjicah po odslovljenem nemškem notarju Vilibaldu Swobodi, 7. decembra 1920 pa je bil slednjič po dvanajstih letih imenovan za notarja na Vranskem, kjer ga je prehitela prerana smrt.

Pokojnega Presečnika sem spoznal v letu 1919. Združil je naju boj za odstranitev nemških notarjev in za koristi slovenskih notarskih kandidatov. Od tedaj sva ostala prijatelja, dasi sva bila ločena.

Ko smo se vrnili iz vojne, je pokojni Presečnik takoj oživil med vojno počivajoče društvo slovenskih notarskih kandidatov. Bil mu je izvoljen za predsednika. Za prvo svojo nalogo si je postavil odstranitev nemških notarjev. Na to delo se je vrgel z vso njemu lastno pridnostjo in energijo. Ni takrat mislil, da bo ta »boj« v osvobojeni Jugoslaviji tako težak in da mu bo prizadejal tako neprijetne posledice.

Vršila se je seja za sejo, zbirali smo se kandidatje takorekoč skrivaj v Narodni kavarni v Ljubljani in Presečnik nas je izpodbujal in navduševal. Bil je idealist v pravem pomenu besede, optimist do skrajnosti in različna razočaranja so ga vsled tega tembolj bolela. Pred očmi je imel le koristi svojih tovarišev in slovenskega notarskega stanu sploh, nase ni pomislil. Delal je noč in dan. Sestavljal je resolucije, zbiral materijal in hodil od osebe do osebe, skliceval sestanke v Ljubljani, v Celju, težave pa so se zdele nepremagljive. Tožil mi je večkrat, da se mora za ob sebi umljivo stvar tako boriti in da se za tako narodno stvar od odločujočih oseb ne napravi

ničesar. Vendar bil je optimist in po bridkih razočaranjih je svoj cilj dosegel. Presečnik pa, ki se je pri tem največ trudil in si pridobil največ zaslug, je bil imenovan za notarja na — Vransko.

Dragi, mi je rekel ponovno, jaz ne bom več dolgo. Ta boj in ta razočaranja so mi prikrajšala življenje. Vesel pa sem, da smo vsaj svoj cilj dosegli. Če imam že sam škodo in če morebiti tudi kot najstarejši kandidat radi zamer tu in tam ne bom imenovan za notarja, bodo imeli koristi od tega vsaj drugi slovenski notarji in notarski kandidati

Kot človek je bil rajnki Presečnik dobra, velika in čista duša. Vsi, ki so kdaj ž njim občevali, so ga takoj vzljubili. Ko je vstopil v domačem kraju kot kandidat v notarsko pisarno, se je oprijel tudi javnega dela. V tamošnji čitalnici je napravil vzoren red in izpodbujal druge s svojim vzgledom k delu. V gornjegrajski čitalnici se ni nikdar toliko delalo in priredilo toliko iger kakor v času, ko ji je predsedoval Presečnik. Spričo svojega odkritega in izredno ljubeznivega značaja si je v kratkem času svoje substitucije v Konjicah pridobil tudi srca Konjičanov. Najbolj javno delaven, ker materialno preskrbljen, pa je bil na Vranskem. Bil je istočasno župan, predsednik krajnega šolskega sveta, juridični posvetovalec in duša Vranske posojilnice, predsednik Čitalnice, predsednik krajevene organizacije samostojno demokratske stranke ter član vseh tamošnjih naprednih društev. Užival je v celem okraju največji ugled.

Vse njegovo življenje je bilo posvečeno delu in delal je do zadnjega dne. V ponedeljek je še podpisoval pogodbe, številne vloge za občino, rešil več stvari za pisarno — v torek ob 7. uri 30 minut pa ga ni bilo več. Delal pa je tiho, a vstrajno in uspešno in se ni nikdar silil v ospredje. Ves se je žrtvoval za svojo ljubljeno družino, ženo in tri otroke. Sebe ni poznal.

Pokojni Presečnik je bil tudi izvrsten notar in odličen jurist. S svojo dolgoletno prakso pri dr. Schmidingerju v Ljubljani si je pridobil temeljito znanje v vseh notarskih poslih. Vendar ni bil upoštevan pri imenovanjih, dasi bi bil zaslužil radi svojih sposobnosti in zmožnosti boljše mesto kakor

Vransko. Pa Presečnik ni bil, da bi iskal protekcije in se klanjal.

Občinstvo se je rado zatekalo k njemu in povsod je pomagal, kjer je mogel. Imel je globok čut za pravico in poštenost ter dobro srce. Ni jedna stranka se ni nikdar pritožila čez njega. Bil je vesten in nadarjen notar, priljubljen družabnik in neizmerno blaga duša.

Kako priljubljen je bil v vranskem okraju, je pričal njegov pogreb. V četrtek dne 18. februarja 1926 so njegovo truplo blagoslovili in ga nato ob asistenci Sokola, gasilcev in številnega občinstva in zastopnikov uradov prenesli na pokopališče. Tu je zapelo pevsko društvo »Vranska vila« pokojnemu v zadnje slovo dve žalostinki, nakar so gasilci krsto z zemeljskimi ostanki naložili na voz in odpeljali v spremstvu Sokola na konjih v njegov rojstni kraj, kjer so ga položili k večnemu počitku. V slovo mu je spregovoril še zadnje besede tovariš Košerina, notar v Gornjem gradu.

Zemlja je vzela njegovo truplo, duh njegov pa bo ostal. Počivaj sladko, dragi prijatelj, v tako ljubljeni domači zemlji in na svidenje nad zvezdami!

Naj bo ohranjen odličnemu možu lep spomin.

Drobne vesti.

Smrt. Dne 24. februarja 1926 je v Schwanenstadtu v 65. letu starosti umrl notar Vilibald S w o b o d a. Rojen 1861. v Ptuju je bil leta 1896 imenovan za notarja v Konjicah, kjer je ostal do svoje odslovitve leta 1919. Bil je izrazito nemškega mišljenja.

Malo zgodovine. Dne 29. januarja letos je čil in zdrav dopolnil v Senčurju pri Kranju bivajoči konz. svetnik goriške nadškofije Blazij Grčič svojo osemdesetletnico. Ob tej priliki je priobčil Jože Jagodič v »Slovincu« št. 23/1926 njegov življenjepis, kjer med drugim tudi omenja dobesedno: »Bolelo ga je tudi, ko je videl, da se pri uradovanju in poslovanju po uradih ne upošteva ali noče upoštevati jezik slovenskega kmeta. Zato je bila posebne važnosti peticija na justično ministrstvo dne 10. februarja 1886, ki je zahtevala ustanovitev slovenskega notarijata v Gorici. Ministrstvo je zahtevi ugodilo in ustanovilo v Gorici četrto mesto notarja s slovenskim poslovnim jezikom. Prišel je na to mesto beležnik Josip Kavčič iz Komna. Principijelno je beležil slovensko, zato je bil njegov urad kar oblegan od strank. To je vplivalo na druge notarje,